

Forskningen rykker ud - med hjerner, nitrogen og skibsvrag fra Første Verdenskrig

Torsdag inviterede Aarhus Universitet indenfor til foredrag, aktiviteter og stande i tidens tegn. Forskningens Døgn 2022 handlede nemlig om netop tid.

LASSE MOMME
lasse.momme.jessen@jp.dk

Josefine Bjørndahl Robl står og hælder minus 196 grader koldt, flydende nitrogen ud over sine hænder.

For de fleste er det nok et mysterium, at man kan den slags, men det er altså muligt. Fordi hånden er varm, dannes der en pude af gas, som den kolde væske lander på. Kort efter skvulper hun nitrogenet ned i varmt vand i en elkedel, og op stiger røg og bliver til de hvide tingester, der hænger rundt omkring i vores atmosfære: skyer - kondenseret damp, vandkrystaller.

»Jeg synes, det er supersjovt, at jeg kan stå her og formidle naturvidenskab videre til andre, for jeg vil gerne give min glæde ved det videre til andre. Jeg føler, at mange ikke er klar over, hvad der sker på universitetet, og sådan en dag som i dag giver et større indblik i det. Det er vigtigt, at universitetet ikke er indspist,« siger hun.

Sammen med forskere og studerende ved Aarhus Universitet rykkede hun torsdag forskningskældrene frem for aarhusianerne til fire timer i forskningens tegn. Under overskriften "Tid" kunne aarhusianerne til forskningens dag lære mere om, hvad der sker bag universitetets vægge, i Stakladen og på den tilhørende parkeringsplads. Her var der lagt an til speedforedrag om nøglen til en grøn fremtid, en gåtur i tiden, og hele laden var indtaget af stande om alt fra stjernestøv til gamle avisarkiver.

Forskningens døgn vakte da også glæde hos nogle af de mindre aarhusianere.

»Det er spændende, og jeg synes ikke, grisehjerne var ulækre,« siger Augustus Christian Høj Petersen, der er mødt op sammen med sin mor for at blive klogere på naturvidenskaben.

Grisehjerner og eksplosive skibsvrag

Grisehjernen ligger på et hvidt stykke papir kort inden for døren. Her står Louise Andreassen, der til dagligt læser biomedicin, og Mia Rosa Antorini, der er medicinstude-

Augustus Christian Høj Petersen synes det var spændende, at være til forskningens dag. Fotos: Rikke Kjær Poulsen

rende, og fortæller om, hvordan man kan se parkinson i sådan en fætter.

»Nu har vi taget en hjerne med fra et svin, men vi sidder egentlig ikke og arbejder med den fysiske hjerne. Mange i laboratoriet arbejder med musehjerner, men sådan en lille bandit kan man ikke se så meget på,« siger hun og fortsætter:

»Det er vigtigt for folk at vide, hvad vi egentlig render og laver på universitetet.«

På parkeringspladsen ikke langt fra Josefine Bjørndahl Robl og den flydende nitrogen står Katrine Juul Andresen, der er lektor ved institut for Geoscience, og en masse små brune bokse med over-skårne missiler og andre efterladenskaber fra Første og Anden Verdenskrig. Nordsøen gemmer nemlig på mere, end man tror, når man en flot solskinsdag står og ser ud over havet.

Gammelt sprængstof fra op mod 700 vrak kan havne i dyr, som bliver spist af fisk. Og hvis den lander på middagstallerkenen, er det noget hejs. For sådan en kan være kræftfremkaldende. Derfor sender Katrine Andresen og en række andre europæiske forskere dykkere ned for at tage prøver ved vrage.

»Vi vil gerne have, at der bliver lavet nogle nye beslutningsrum om, hvordan vi skal håndtere den risiko. Derfor står jeg her i dag, for jo flere, der hører om det, jo større chance er der for, at vi får en gennemslagskraft,« siger hun.

Flydende nitrogen i en elkedel og et 3D-printet silhuet af en u-båd fra Første Verdenskrig.

En grisehjerne var med for at vise, hvordan man kan opdage sygdommen parkinson.